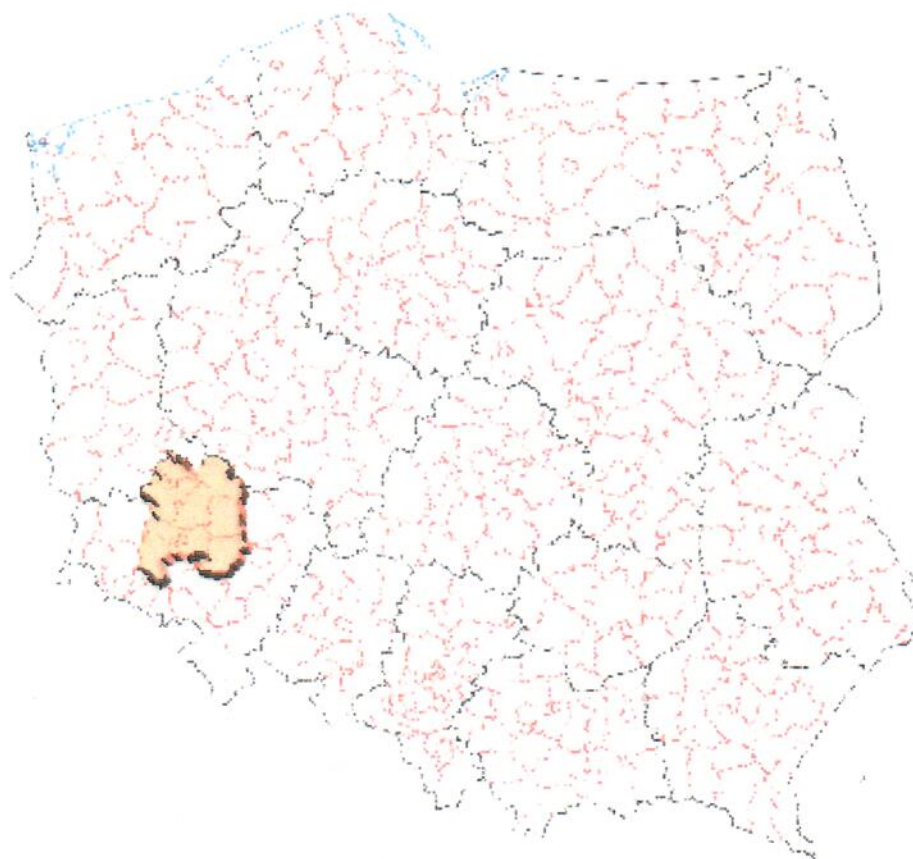

Plan Rozwoju Inwestycji

do roku 2020 (z perspektywą do 2030)

dla obszaru zarządzanego przez:

Legnicką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A.

LUTY 2019

PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Kościński

Spis treści

Spis treści	1
1. Wprowadzenie	2
1.1. Diagnoza.....	2
2. Misja	8
3. Cele strategiczne i cele szczegółowe.....	8
3.1. Cel strategiczny	8
3.2. Cele szczegółowe	8
4. Sposób realizacji celów	9
5. Oferta skierowana do przedsiębiorców	12
6. Bariery oraz plan ich eliminacji.....	14
7. Monitoring realizacji celów.....	15

1. Wprowadzenie

Plan rozwoju inwestycji dla obszaru zarządzanego przez Legnicką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. („obszar”) określa w szczególności cele dla rozwoju gospodarczego obszaru, a także zadania, które wykonywać będzie zarządzający obszarem zmierzając do osiągnięcia przyjętych celów.

Obszar, w ramach którego Zarządzający obszarem - Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. - wykonywać będzie zadania określone w ustawie o wspieraniu nowych inwestycji (Dz. U. 2018 poz. 1162), wynika z Rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia obszarów i przypisania ich zarządzającym (Dz. U. 2018 poz. 1698) i położony jest w całości na terenie **województwa dolnośląskiego**, w granicach administracyjnych następujących powiatów:

- pow. głogowski,
- pow. górowski,
- pow. legnicki,
- pow. lubiński,
- pow. polkowicki,
- pow. średzki,
- pow. wołowski,
- pow. złotoryjski,

obejmując jednocześnie miasto na prawach powiatu – Legnicę.

1.1. Diagnoza

1. LOKALIZACJA

Województwo dolnośląskie, w którego granicach zamyka się obszar zarządzany przez Legnicką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A., położone jest w południowo-zachodniej części Polski, w sąsiedztwie trzech polskich województw: opolskiego, wielkopolskiego i lubuskiego. Od zachodu Dolny Śląsk graniczy z Republiką Federalną Niemiec, zaś od południa z Republiką Czeską.

Przez obszar LSSE przebiegają **ważne europejskie szlaki transportowe**, które tworzą duże szanse dla jego rozwoju gospodarczego.

Do najważniejszych, zewnętrznych powiązań obszaru z jego otoczeniem, decydujących o jego strategicznym położeniu w tej części kontynentu, należą dwie osie transportowe:

- oś wschód–zachód związana z Paneuropejskim Korytarzem Transportowym i autostradami A4 i A18 oraz magistralą kolejową E-30 relacji Berlin–Drezno–Wrocław–Kijów,
- oś północ–południe związana z drogami ekspresowymi S3 i S5, liniami kolejowymi E-59 i C-E59 oraz drogą wodną Odry nr E30. Korytarz prowadzi z południowej Skandynawii poprzez Szczecin i Legnicko-Głogowski Okręg Miedziowy oraz Wrocław na południe Europy.

Centrum obszaru, Legnicę, dzieli zaledwie 70 km od położonego przy tej samej autostradzie Wrocławia. Wrocław, ze względu na bliskość stolic sąsiednich krajów europejskich (do Berlina około 350 km, a Pragi około 300 km) oraz innych, dużych ośrodków miejskich

(do Drezna i Krakowa jest około 300 km, zaś do Bratysławy, Szczecina i Wiednia około 400 km) posiada atrakcyjną lokalizację w europejskiej przestrzeni gospodarczej i jest atutem regionu i miejscem chętnie wybieranym do życia przez członków kierownictwa przedsiębiorstw, również tych, które lokalizują swe zakłady na obszarze LSSE.

Powiaty tworzące obszar zarządzany przez LSSE S.A. zajmują powierzchnię¹:

- pow. głogowski – 443,27 km²
- pow. górski – 738,27 km²
- pow. legnicki – 744,08 km²
- pow. lubiński – 711,62 km²
- pow. polkowicki – 779,46 km²
- pow. średzki – 704,14 km²
- pow. wołowski – 674,96 km²
- pow. złotoryjski – 575,81 km²
- pow. grodzki Legnica – 56,29 km²

łącznie 5 427,9 km².

Obszar zarządzany przez Legnicką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. stanowi 1,73% powierzchni Polski

2. LUDNOŚĆ

Na dzień 31 października 2018 r. liczba ludności Polski wynosiła 38 422 tys.² Średnia gęstość zaludnienia w kraju wynosiła prawie 123 osoby na 1 km².

Na dzień 30 czerwca 2018 roku, województwo dolnośląskie liczyło 2 901 tys. mieszkańców³. Na 1 km² powierzchni województwa przypadało przeciętnie 145 mieszkańców.

Obszar zarządzany przez Legnicką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. w dniu 1 stycznia 2018r. zamieszkiwało **595 272** mieszkańców⁴. Przeciętnie na każdy kilometr kwadratowy obszaru LSSE przypadało prawie **110 mieszkańców** (dokładnie: 109,67).

Średnia gęstość zaludnienia w powiatach z obszaru działania LSSE S.A. na dzień 1 stycznia 2018r. wynosiła (mieszkańców/1km²) :

- głogowski - 203
- górski - 48
- legnicki - 74
- lubiński - 149
- polkowicki - 81
- średzki - 76
- wołowski - 70
- złotoryjski - 77
- m. Legnica - 1782.

1 Urząd Statystyczny we Wrocławiu: www.wroclaw.stat.gov.pl

2 GUS: www.stat.gov.pl

3 Urząd Statystyczny we Wrocławiu: www.wroclaw.stat.gov.pl

4 GUS: Statystyczne Vademecum Samorządowca – województwo dolnośląskie. Portrety powiatów

Na dzień 1 stycznia 2018 roku 371 837 osób, czyli 62,5% ludności obszaru zarządzanego przez LSSE S.A., zamieszkiwało w miastach⁵.

Najwięcej mieszkańców liczyły następujące aglomeracje miejskie obszaru (dane na dzień 1 stycznia 2018r.)⁶:

- Legnica - 100,3 tys.
- Lubin - 72,9 tys.
- Głogów - 68,2 tys.
- Polkowice - 22,5 tys.
- Złotoryja - 15,8 tys.

Poniżej przedstawiono udział procentowy mieszkańców w wieku produkcyjnym w całkowitej liczbie mieszkańców poszczególnych powiatów obszaru zarządzanego przez LSSE S.A.⁷:

1) powiat głogowski:	60,6%
2) powiat górowski:	61,9%
3) powiat legnicki:	62,6%
4) powiat lubiński:	60,3%
5) powiat polkowicki:	63,2%
6) powiat średzki:	63,6%
7) powiat wołowski:	62,3%
8) powiat złotoryjski:	63,2%
9) powiat grodzki Legnica:	60,5%

Jednym z czynników wskazujących na atrakcyjność inwestycyjną regionu jest jakość kapitału ludzkiego. Na Dolnym Śląsku znaczną koncentracją ludności z wyższym wykształceniem odznaczają się głównie duże miasta wraz z bezpośrednim otoczeniem (Aglomeracja Wrocławska, Legnicko-Głogowski Okręg Miedziowy) oraz gminy miejskie.

Najmniejszym obciążeniem demograficznym (ludność w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym) odznaczają się Wrocław i jego okolice oraz pozostałe miasta. Wynika to z dużego udziału ludności w wieku produkcyjnym, znajdującej miejsce zatrudnienia właśnie w dużych bądź mniejszych miastach. W województwie dolnośląskim 61,2%⁸ ogólnej liczby ludności to osoby w wieku produkcyjnym, pracujące bądź gotowe do podjęcia pracy. Relatywnie nieco więcej (61,6%) osób w wieku produkcyjnym zamieszkuje obszar objętym wpływami LSSE.

Odpływ ludności w wieku produkcyjnym w kierunku miast (przesunięcie kapitału ludzkiego), zwłaszcza ludności młodej i dobrze wykształconej, przyczynił się do niekorzystnej sytuacji powiatów: górowskiego, wołowskiego oraz części obszarów wiejskich powiatu polkowickiego. Pozostają na tych obszarach w większości ludzie starsi.

W całym województwie dolnośląskim wg statystyk z 2017 roku⁹, 24,1% ludności posiada wykształcenie wyższe, 24,3% wykształcenie policealne oraz średnie zawodowe,

5 GUS: Statystyczne Vademecum Samorządowca – województwo dolnośląskie. Portrety powiatów

6 GUS: Polska powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym 2018

7 GUS(31.XII.2017) <http://www.polskawliczbach.pl/dolnoslaskie> - DEMOGRAFIA W PIGUŁCE

8 GUS (31.XII.2017) <http://www.polskawliczbach.pl/dolnoslaskie> - DEMOGRAFIA W PIGUŁCE

9GUS(1.01.2018)http://stat.gov.pl/vademecum/vademecum_dolnoslaskie/portret_województwa/Portret_województwa.pdf

10,5% średnie ogólnokształcące. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 24,1% mieszkańców województwa dolnośląskiego, gimnazjalnym oraz wykształceniem podstawowym i niższym 18,8 %.

W obszarze oddziaływania LSSE działa 8 uczelni wyższych, w tym 4 uczelnie publiczne:

- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witelona w Legnicy,
- Politechnika Wrocławska Wydział Techniczno-Przyrodniczy w Legnicy,
- Wielkopolska Wyższa Szkoła Społeczno - Ekonomiczna w Środzie Wielkopolskiej Zamiejscowy Wydział Nauk Społecznych w Legnicy,
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Głogowie,

Uczelnie niepubliczne :

- Wyższa Szkoła Medyczna w Legnicy,
- Wyższa Szkoła Menadżerska w Legnicy,
- Uczelnia Jana Wyżykowskiego w Polkowicach
- Uczelnia Jana Wyżykowskiego w Polkowicach Wydział Zamiejscowy w Lubinie.

W obszarze oddziaływania LSSE S.A. działają również:

- 33 szkoły branżowe I stopnia,
- 29 szkół technicznych.

Na koniec grudnia 2018r. stopa bezrobocia w Polsce wynosiła 5,8%, a w województwie dolnośląskim 5,2%¹⁰.

W powiatach z obszaru objętego działaniami LSSE S.A. stopa bezrobocia wynosiła odpowiednio: głogowski -8,9%, górowski -15,2%, legnicki -10,5%, lubiński - 4,8%, polkowicki - 4,4%, średzki - 5,7%, wołowski –11,1%, złotoryjski -14,5%, miasto Legnica - 5,0%. Średnia stopa bezrobocia w obszarze zarządzanym przez LSSE wynosi 7,4%. W porównaniu do średniej krajowej, odsetek osób bezrobotnych w obszarze LSSE jest wyższy o 1,6 punktu procentowego. Najwyższe stopy bezrobocia rejestrowane są w powiatach górowskim i złotoryjskim. Stopa bezrobocia w tych powiatach stanowi ponad 250% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju. Choć liczba osób pozostających bez pracy maleje (trend ogólnego rozwoju gospodarczego kraju), to stopa lokalnego bezrobocia nadal utrzymuje się na wysokim poziomie. Są to niewątpliwie skutki wcześniejszego kryzysu gospodarczego oraz transformacji, które przyczyniły się do upadku większości przedsiębiorstw w tych powiatach regionu.

3. BRANŻE WIODĄCE W OBSZARZE LSSE

Obecnie LSSE pozyskuje inwestorów przede wszystkim w branży motoryzacyjnej, produkcji wyrobów metalowych dla różnych gałęzi przemysłu i usługach logistycznych. Dominacja tych

10 GUS: Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia. Stan w końcu listopada 2018 r.

branż już zaowocowała utworzeniem Dolnośląskiego Klastra Motoryzacyjnego, a pojawienie się pierwszego w LSSE dużego inwestora z branży lotniczej zachęciło do przyłączenia się grupy już działających w regionie przedsiębiorstw do utworzonego przy tej okazji klastra lotniczego.

4. POTENCJAŁ INWESTYCYJNY OBSZARU

Dolny Śląsk, w tym obszar zarządzany przez LSSE, postrzegany jest jako dobrze rozwijający się gospodarczo region Polski, m.in. dzięki wspomnianemu korzystnemu położeniu geograficznemu w Europie, ale też dzięki znacznemu, w skali kraju, napływowi inwestycji zagranicznych, atrakcyjności miasta Wrocławia oraz bogatym walorom turystycznym regionu.

Wartość wytworzonego produktu krajowego brutto w woj. dolnośląskim w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest wyższa, niż średnia dla kraju – Dolny Śląsk ustępuje w różnych okresach jedynie województwu mazowieckiemu, z Warszawą jako wybitnie wyróżniającym się centrum gospodarczym tamtego regionu.

Położony całkowicie w granicach województwa dolnośląskiego obszar, w którym rozwój inwestycji będzie wspierała Legnicka SSE S.A., charakteryzuje się **bardzo silnym zróżnicowaniem stopnia uprzemysłowienia oraz stanu infrastruktury technicznej**, niezbędnej dla prowadzenia działalności gospodarczej w różnych jego częściach.

Na jednym biegunie znajdują się **bardzo silne ośrodki** znajdujące się głównie w podregionie legnicko-głogowskim:

- Legnica,
- Lubin,
- Polkowice
- Głogów.

Podregion **legnicko-głogowski** charakteryzuje się najwyższymi wartościami produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca. Odznacza się on:

- 1) bogatymi zasobami kapitału ludzkiego,
- 2) wysoko wykwalifikowaną siłą roboczą,
- 3) chłonnym rynkiem,
- 4) koncentracją korytarzy komunikacyjnych,
- 5) stosunkowo dobrze rozwiniętą infrastrukturą techniczną,
- 6) dużym potencjałem zarówno przemysłowym, jak i produkcyjno-usługowym,
- 7) strukturą gospodarki umożliwiającą rozwój aktywności oraz
- 8) skutecznym przyciąganiem inwestycji w branżach wyróżniających się pod względem wysokiej wartości dodanej.

Na **przeciwległym biegunie** zaawansowania rozwoju gospodarczego w ramach obszaru Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. znajdują się powiaty:

- wołowski,
- górowski,

- złotoryjski.

Efektorem słabszego stanu infrastruktury i ogólnego przygotowania do przyjęcia nowych inwestycji przez te powiaty są **najwyższe w ramach obszaru LSSE S.A. stopy bezrobocia**, przekraczające 11% w przypadku powiatu wołowskiego i wyższe, niż 14% w przypadku powiatów górowskiego i złotoryjskiego.

Ze względu na bliskość wspomnianych wcześniej ważnych szlaków komunikacyjnych, dotknięty najwyższym bezrobociem, nieodległy od rozwiniętej gospodarczo Legnicy i Lubina, aktywnie wspierający inwestorów powiat złotoryjski wydaje się być terenem w istotnym stopniu wpływającym na ogólnie pozytywną ocenę potencjału inwestycyjnego obszaru LSSE.

5. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Na obszarze zarządzanym przez LSSE prowadzą działalność instytucje otoczenia biznesu, do których można zaliczyć, m.in.:

- **Legnicki Klub Biznesu** – stowarzyszenie prowadzące działalność na rzecz wspierania przedsiębiorczości oraz szeroko rozumianego rozwoju gospodarczego. Klub reprezentuje interesy przedsiębiorców z Legnicy i najbliższych okolic poprzez współdziałanie z organami władzy samorządowej i administracji państwowej, prowadzenie działalności szkoleniowej, informacyjnej, doradczej a także wspieranie inicjatyw służących tworzeniu korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej
- **Ochotnicze Hufce Pracy** – państwowa jednostka budżetowa nadzorowana przez ministra właściwego ds. pracy. OHP są instytucją rynku pracy realizującą zadania określone w ustawie o instytucjach rynku pracy i promocji zatrudnienia, wyspecjalizowaną w działaniach na rzecz młodzieży, w szczególności młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz bezrobotnych do 25 roku życia.
- **Związek Pracodawców Polska Miedź** – powstał w 1996 roku, jest członkiem Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej. Założycielem związku był KGHM Polska Miedź S.A. wraz ze swoimi oddziałami i Spółkami grupy kapitałowej. Związek Pracodawców Polska Miedź zrzesza około 100 pracodawców z Dolnego Śląska, zatrudniających łącznie ponad 30 000 pracowników. Członkami Związku, oprócz założycieli, są również podmioty z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, nie związane kapitałowo z Grupą KGHM.
Związek monitoruje i opiniuje projekty aktów prawnych istotne dla gospodarki, chroniąc prawa i reprezentując interesy pracodawców.
Związek prowadzi szkolenia z zakresu, m.in., zarządzania, negocjacji handlowych, rozwoju zasobów ludzkich, finansów oraz marketingu. Organizuje konferencje i seminaria dotyczące rozwoju przedsiębiorczości, przemysłu wydobywczego, finansów oraz prawa.

2. Misja

Tworzenie warunków do trwałego rozwoju gospodarczego zorientowanego na dojrzałą gospodarkę rynkową

3. Cele strategiczne i cele szczegółowe

3.1. Cel strategiczny

Działania na rzecz wzrostu inwestycji prywatnych o wysokiej wartości dodanej

3.2. Cele szczegółowe

1. Poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce.
2. Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki.
3. Ukierunkowanie działań na pobudzenie inwestycji małych i średnich przedsiębiorstw.
4. Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym.

Poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce to jeden z celów szczegółowych działania LSSE S.A. - zgodny z ogłoszoną w marcu 2018 roku Konstytucją Biznesu. W skład pakietu 5 ustaw składających się na Konstytucję wchodzi, m. in., ustawa z dnia 6 marca 2018r. Prawo Przedsiębiorców (Dz. U. 2018 poz. 646), które jest kanonem podstawowych zasad dających gwarancje przedsiębiorcom w relacjach z władzą publiczną. Stałość i przewidywalność przepisów prawnych, łatwość rozpoczęcia działalności gospodarczej, jasność i spójność przepisów prawnych to czynniki mające duże znaczenie w ocenie atrakcyjności inwestycyjnej kraju. Doskonalenie związanych z tym relacji przedsiębiorca – administracja, a także poprawa wizerunku obszaru, profilowanie kierunków kształcenia dla zaspokojenia przewidywanych potrzeb przedsiębiorców - to najważniejsze z działań LSSE S.A. mających na celu poprawę klimatu inwestycyjnego, co najmniej w odniesieniu do obszaru.

Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki to jeden z celów działania LSSE S.A. zgodny, m. in., ze „Strategią na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu EUROPA 2020”: Strategia EUROPA 2020 stawia, m. in., na rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji, rozwój gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej.

Pobudzenie inwestycji małych i średnich przedsiębiorstw to jeden z celów, do którego realizacji LSSE S.A. będzie dążyć, mając na uwadze zauważoną powszechnie zależność pomiędzy rozwojem sektora małych i średnich przedsiębiorstw a rozwojem lokalnym i regionalnym. Cel ten zbieżny jest z celem głównym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 (RPO WD 2014-2020): „Wzrost konkurencyjności Dolnego Śląska zapewniający poprawę poziomu życia jego mieszkańców przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju” oraz jest tożsamy z celem zawartym w Osi Priorytetowej 1 „PRZEDSIĘBIORSTWA I INNOWACJE” RPO WD 2014-2020,

ukierunkowanej na „Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw” a dokładnie z Działaniem 1.3 Rozwój przedsiębiorczości, Poddziałanie 1.3.1, Typ projektu 1.3.A., którego celem jest stworzenie lepszych warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym to cel szczegółowy, zbieżny co najmniej z celem wytyczonym w strategii EUROPA 2020, którym jest rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

4. Sposób realizacji celów

Cel szczegółowy	Zadanie	Sposób realizacji
1. Poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce	1.1. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego	<ul style="list-style-type: none"> – przeszkolenie pracowników gmin z obsługi inwestora, – organizacja cyklicznych warsztatów dla pracowników gmin w celu wypracowania standardów współpracy i podniesienia ich kompetencji, – udział w spotkaniach z inwestorami, organizowanych przez gminy, – bieżąca współpraca i stały kontakt z osobą dedykowaną do obsługi inwestora w gminie, – opracowanie systemu wymiany informacji z gminami, – wypracowanie metodologii współpracy z dostawcami mediów,
	1.2. Poprawa wizerunku obszaru	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie metodologii weryfikacji oczekiwań przedsiębiorców (poziomu satysfakcji) – promocja np. w mediach społecznościowych i na platformach zagranicznych – udział w targach zagranicznych, – prowadzenie opieki poinwestycyjnej.
	1.3. Dostosowanie kadry pracowniczej do potrzeb przedsiębiorców	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie klas patronackich, – pomoc dla szkół w identyfikacji miejsc do objęcia programem praktyk, – promocja szkolnictwa zawodowego, – popularyzowanie wiedzy o nowych zawodach, – organizacja wycieczek zawodoznawczych dla uczniów, – udział w spotkaniach z rodzicami w celu zmiany nieuzasadnionego postrzegania szkół zawodowych jako szkół gorszych.
	1.4. Podnoszenie kompetencji pracowników zarządzających obszarem	<ul style="list-style-type: none"> – szkolenia, kursy, wdrożenie kompetencji eksperckich – udział w prezentacjach i instruktażach prowadzonych przez jednostkę nadzorującą pracę zarządzającego LSSE
	1.5. Przygotowanie oferty inwestycyjnej dopasowanej do potrzeb inwestorów	<ul style="list-style-type: none"> – aktywny udział w pracy nad planem miejscowego zagospodarowania, – udział w pracach zespołów projektowych w zakresie budowania infrastruktury drogowej i technicznej
	1.6. Opracowanie zasad współpracy z Polską Agencją Inwestycji i Handlu, centrami obsługi inwestora, instytucjami otoczenia biznesu	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikacja słabości dotychczasowych metod i wspólne wypracowanie oczekiwanych standardów współpracy dla realizacji założonych celów
	1.7. Udział w tworzeniu i rozwoju parków	<ul style="list-style-type: none"> – opracowanie koncepcji parków technologicznych – zbadanie potrzeb badawczo-rozwojowych firm

	technologicznych	zlokalizowanych na terenie obszaru
2. Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki	2.1. Dotarcie do przedsiębiorców spełniających kryteria z ustawy	<ul style="list-style-type: none"> – analiza bazy danych firm funkcjonujących na terenie obszaru i określenie ich potencjału, również z pomocą gmin, posiadających wiedzę na temat firm działających w ich regionie lub poprzez organizację dedykowanych warsztatów
	2.2. Realizacja kampanii promocyjnej	<ul style="list-style-type: none"> – Dystrybucja materiałów promocyjnych/reklamowych dla przedsiębiorców – współpraca z Departamentami odpowiedzialnymi za kontakt z inwestorami, – działania marketingowo-wizerunkowe promujące LSSE na zewnątrz; – promocja LSSE w mediach; – kompleksowa obsługa projektów w ramach działań strefy - komunikacja wizerunkowa: – organizacja briefingów i konferencji prasowych – promocja klastrów tematycznych i branżowych – zaangażowanie w inicjatywy oddolne lokalnych społeczności budujące pozytywny wizerunek Strefy,
	2.3. Promocja branż perspektywicznych w danym regionie	<ul style="list-style-type: none"> – organizacja targów Organizacja udziału przedsiębiorców w targach branżowych – wspólny udział w zagranicznych imprezach branżowych
	2.4. Współpraca między strefami działającymi w regionie	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i rozwijanie wspólnych inicjatyw klastrowych (jak, np., Dolnośląski Klaster Motoryzacyjny) – wymiana doświadczeń, – wspólne konferencje, warsztaty, eventy, spotkania robocze, – wspólna organizacja udziału małych i średnich przedsiębiorstw w imprezach branżowych (targi, konferencje, misje gospodarcze)
	2.5. Współpraca z administracją publiczną w zakresie wsparcia branż (udział czy pośrednictwo w projektach finansujących rozwój lub promocję danych branż)	<ul style="list-style-type: none"> – udział w projekcie „Promocja Województwa Dolnośląskiego na rynkach krajowych i międzynarodowych” realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, – rozwój potencjału Dolnośląskiego Klastra Motoryzacyjnego – współfinansowany w ramach realizacji zadania publicznego, przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego – partner w projekcie „Granty na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw z obszaru Legnicko - Głogowskiego” – współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. – partner w projekcie „Utworzenie Średniego Inkubatora Przedsiębiorczości” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. – pozyskanie funduszy z Urzędu Marszałkowskiego w ramach projektu na działalność wspomagającą rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości i sieci współpracy w 2017 r. dotyczy rozwoju Klastrów Województwa Dolnośląskiego pn. „Razem mądrzej, lepiej, szybciej, Rozwój Dolnośląskiego Klastra Edukacyjnego”, nr umowy DG-G/26/2017
3. Ukierunkowanie działań na pobudzenie inwestycji małych i średnich przedsiębiorstw		<ul style="list-style-type: none"> – współpraca z klubami biznesu, – współpraca z organizacjami zrzeszającymi małe i średnie przedsiębiorstwa,
	3.1. Dotarcie do małych i średnich przedsiębiorców	<ul style="list-style-type: none"> – współpraca instytucji otoczenia biznesu, – udział w targach, – udział w konferencjach, mixerach, itp. – marketing adresowany do tej grupy przedsiębiorców, – udział w wydarzeniach lokalnych.

	<p>3.2. Organizacja spotkań informacyjnych, konferencji dla małych i średnich przedsiębiorstw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z dużymi przedsiębiorstwami (dostawcy, poddostawcy) - organizacja konferencji branżowych (klastry) - kongresów innowacji (klastry) - organizacja spotkań biznesowych z udziałem dużych inwestorów szukających dostawców i poddostawców. - budowanie sieci kontaktów, partnerów biznesowych i potencjalnych inwestorów.
	<p>3.3. Identyfikacja terenów potencjalnie atrakcyjnych dla małych i średnich przedsiębiorstw i ich odpowiednie przygotowanie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - benchmarking terenów inwestycyjnych wykupionych/dzierżawionych przez małe i średnie przedsiębiorstwa w całym kraju (inne obszary), - przygotowanie specjalnej oferty dla małych i średnich przedsiębiorców, - kompleksowe przygotowanie działek o wielkościach preferowanych przez sektor małych i średnich przedsiębiorców, - współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w kwestii dobrego skomunikowania terenów inwestycyjnych przeznaczonych dla małych i średnich przedsiębiorców, - wykorzystanie środków Unii Europejskiej.
	<p>3.4. Tworzenie warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw np. centra badawczo-rozwojowe, klastry innowacyjne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kompleksowe programy akceleracji/wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw, - Rozwój klastrów branżowych opartych o inteligentne specjalizację w oparciu o duże firmy i skupione wokół nich małe średnie przedsiębiorstwa, - tworzenie parków technologicznych z ofertą opartą o zbadane potrzeby firm w regionie, - dostęp do kapitału dla małych i średnich przedsiębiorstw (celowe fundusze pożyczkowe, rządowe programy wsparcia) - budowanie hal na wynajem dla małych i średnich przedsiębiorstw, - tworzenie, dysponowanie przez strefę funduszami, np. typu venture capital.
	<p>3.5. Organizacja misji zagranicznych dla małych i średnich przedsiębiorstw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie bazy danych misji, - zbadanie potrzeb, określenie kierunków - współpraca z zagranicznymi biurami Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, konsulatami, ambasadami, organizacjami np. Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa. - współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego,
	<p>3.6. Tworzenie komórek doradczych dla małych i średnich przedsiębiorstw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyznaczenie Departamentu Rozwoju i Departamentu Komunikacji i Promocji jako odpowiedzialnych w szczególności za pozyskiwanie i wspieranie firm z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, - współpraca z instytucjami otoczenia biznesu.
<p>4. Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym</p>	<p>4.1. Promocja oferty gmin z wysoką stopą bezrobocia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie inwestora na każdym etapie inwestycji dotyczy również współpracy z gminami w ramach promocji inwestycji na obszarze z wysokim bezrobociem. LSSE podejmuje współpracę z inwestorami, którzy wyrażają potrzebę wsparcia ich projektów np. w przypadku przedstawienia inwestycji i jej korzyści potencjalnym pracownikom mieszkającym na wybranym terenie. Działania LSSE ukierunkowane są na budowanie kontaktów pomiędzy nowym inwestorem, a lokalną społecznością i ukazywanie wymiernych korzyści płynących z inwestycji, co dla inwestora, który często nie zna lokalnych realiów stanowi bardzo duże wsparcie. Z drugiej strony każda gmina, która zwróci się do LSSE, uzyskuje możliwość do udzielenia

pomoc. Ponadto LSSE będzie wspierać gminy organizując: warsztaty, konferencje, spotkania z przedstawicielami firm funkcjonujących w ramach LSSE.

5. Oferta skierowana do przedsiębiorców

Usługi informacyjne nieodpłatne:

1. Prezentacja kompleksowej oferty nieruchomości inwestycyjnych w ramach obszaru oraz planów ich uzbrajania;
2. Wskazanie oferty dostępnych instrumentów wsparcia inwestorów;
3. Kompleksowe wsparcie informacyjne przedsiębiorców podczas procesu aplikacyjnego o decyzję o wsparciu;
4. Wsparcie informacyjne w zakresie należytej realizacji warunków decyzji o wsparciu;
5. Przygotowywanie informacji niezbędnych do podjęcia decyzji inwestycyjnej, w szczególności na temat potencjału społeczno-gospodarczego obszaru;
6. Wsparcie przedsiębiorców w kontaktach z organami administracji samorządowej i rządowej.

Usługi standardowe odpłatne:

1. Oferta infrastrukturalna:
 - 1) możliwość korzystania z infrastruktury technicznej i drogowej w obszarze, której dysponentem/właścicielem jest zarządzający obszarem.
2. Oferta doradczo-szkoleniowa:
 - 1) doradztwo i pomoc w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie decyzji o wsparciu;
 - 2) możliwość uczestnictwa w szkoleniach organizowanych przez zarządzającego obszarem, w tym z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie decyzji o wsparciu;
 - 3) wsparcie i pośrednictwo w kontaktach z instytucjami otoczenia biznesu, szkołami zawodowymi, ośrodkami B+R, przedsiębiorcami, klastrami, itd.
3. Oferta badawczo-rozwojowa:
 - 1) wsparcie i pośrednictwo w kontaktach z ośrodkami akademickimi w obszarze rozpoznania dostępności wykwalifikowanej kadry pracowniczej (absolwenci uczelni wyższych);
 - 2) pomoc w kontaktach z naukowymi ośrodkami badawczymi działającymi na terenie obszaru w celu rozpoznania możliwości przeprowadzania badań i analiz.
4. Oferta pracownicza:
 - 1) cykliczne spotkania z przedstawicielami szkół/uczelni w zakresie dopasowywania oferty kształcenia do potrzeb lokalnych przedsiębiorców;
 - 2) promocja szkolnictwa branżowego poprzez, m.in., organizowanie wizyt studyjnych uczniów/studentów u przedsiębiorców działających na terenie obszaru;
 - 3) pomoc przedsiębiorcom w organizowaniu praktyk i staży zawodowych dla uczniów/studentów w jego przedsiębiorstwie.
5. Oferta promocyjna:
 - 1) udostępnianie przedsiębiorcom portalu internetowego zarządzającego obszarem dla celów informacyjnych, po uprzednim uzgodnieniu treści przekazywanych informacji;
 - 2) promocja przedsiębiorców za pomocą dostępnych kanałów komunikacji (np. strona internetowa, media społeczne, prezentacje multimedialne itd.);
 - 3) promocja przedsiębiorców w publikacjach i materiałach reklamowych oraz podczas organizowanych przez zarządzającego obszarem wydarzeń.

6. Oferta biznesowa
 - 1) organizacja eventów i spotkań B2B dla przedsiębiorców działających na terenie obszaru.
7. Oferta pro-eksportowa
 - 1) wspieranie zagranicznej ekspansji przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie obszaru poprzez, m.in., prowadzone kampanie informacyjne dotyczące prowadzonych procedur przetargowych organizacji międzynarodowych;
 - 2) doradztwo w zakresie dostępnych instrumentów wsparcia ekspansji zagranicznej przedsiębiorców.

Zasady odpłatności za usługi standardowe

Wynagrodzenie za usługi standardowe, o których mowa powyżej, określane będzie w umowie zawieranej w momencie podpisywania decyzji o wsparciu i skonstruowanej w oparciu o wypracowany, standardowy wzór umowy o świadczenia usług płatnych na rzecz przedsiębiorcy.

Wysokość wynagrodzenia naliczana będzie według wzoru:

$$K = \left(\frac{x_n * N}{t} \right)$$

gdzie:

K - wysokość miesięcznego wynagrodzenia

x_n - współczynnik nakładów

N - nakłady inwestycyjne zadeklarowane przez inwestora lub dwuletnie koszty pracy (w złotych)

t - okres obowiązywania decyzji o wsparciu w miesiącach (180 - dla terenów objętych granicami specjalnej strefy ekonomicznej, 120 – dla terenów nie objętych granicami specjalnej strefy ekonomicznej)

Wartość współczynnika nakładów x_n nie będzie większa, niż 0,05.

Wartość współczynnika nakładów x_n zależy, m. in., od:

- wielkości inwestycji,
- powierzchni inwestycji,
- wielkości przedsiębiorcy (mikro, mały, średni, duży),
- wielkości deklarowanego zatrudnienia.

Do wyliczenia wartości współczynnika nakładów ma zastosowanie wzór:

$$x_n = 0,05 * x_w * x_z * x_p$$

gdzie:

x_w – wskaźnik wielkości przedsiębiorcy,

x_z – wskaźnik intensywności zatrudnienia

x_p – wskaźnik wykorzystania powierzchni projektu,

Szczegółowe zasady ustalania wynagrodzenia za usługi standardowe płatne na rzecz przedsiębiorców, zdefiniowane w powyższym katalogu, zarządzający obszarem określa w swoich wewnętrznych regulacjach.

6. Bariery oraz plan ich eliminacji

Najważniejsze bariery obszaru	Plan eliminacji
BARIERY INFRASTRUKTURALNE	
Brak uzbrojenia terenu w sieci infrastruktury technicznej.	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie inwentaryzacji infrastruktury technicznej w obrębie istniejących terenów inwestycyjnych (współpraca z samorządem, dostawcami mediów), – opracowywanie koncepcji zaopatrzenia w media – określenie podmiotów odpowiedzialnych za przygotowanie inwestycji oraz zasad współpracy przy realizacji infrastruktury technicznej (współpraca z samorządem, właścicielem nieruchomości, dostawcami mediów); – przygotowanie i uaktualnianie planów rozwoju infrastruktury technicznej służących realizacji projektów inwestycyjnych (współpraca z samorządem, właścicielem nieruchomości, dostawcami mediów)
BARIERY EDUKACYJNE	
Niedostateczne dopasowanie kierunków kształcenia do oczekiwań rynku pracy.	<ul style="list-style-type: none"> – aktywna rola LSSE w ustalaniu zadań klastra edukacyjnego oraz w procesie ich realizacji, w szczególności mających na celu zapewnienie wystarczającej ilości absolwentów szkół przygotowanych odpowiednio do oczekiwań pracodawców
BARIERY INWESTYCYJNE	
Ograniczenia wynikające z zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	<ul style="list-style-type: none"> – udział przedstawiciela LSSE jako strony postępowania w procedurze uzgadniania i zatwierdzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na każdym etapie sporządzania planu. – w oparciu o doświadczenia związane z funkcjonowaniem przedsiębiorców na terenach stref, wnioskowanie o wprowadzenie odpowiednich zapisów do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – na zasadzie składania wniosków i wnoszenia uwag do projektu MPZP.
BARIERY LOKALIZACYJNE	
Brak powiązań komunikacyjnych, transportowych. Brak zaplecza technicznego na terenach słabo rozwiniętych.	<ul style="list-style-type: none"> – uczestnictwo w procesach tworzenia strategii rozwoju gospodarczego regionu, programów restrukturyzacji, planów zagospodarowania przestrzennego i innych przedsięwzięć sprzyjających aktywizacji gospodarczej regionu; – współpraca z władzami województwa, miast, gmin i przedsiębiorcami w celu stworzenia przyjaznego środowiska dla inwestorów (rozwój mieszkalnictwa, hotelarstwa, bazy turystyczno-wypoczynkowej, komunikacyjnej, itp.) – wyznaczanie, na bazie zdobytego doświadczenia i wiedzy, kierunków i trendów rozwoju określonych branż na obszarach; – tworzenie systemu informacji, w oparciu o centra obsługi inwestora, o firmach wykonawczych realizujących różne elementy inwestycji; – integracja środowiska gospodarczego w regionie
BARIERY FINANSOWE	
Brak możliwości finansowania infrastruktury przez jednostki samorządu terytorialnego. Słaba kondycja finansowa gmin. Ograniczona możliwość występowania LSSE jako beneficjenta funduszy strukturalnych. Brak odpowiednich funduszy strukturalnych w planowanym czasie realizacji inwestycji na danym terenie.	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikacja źródeł zewnętrznego finansowania; – pozyskiwanie funduszy ze źródeł zewnętrznych; – współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie pozyskiwania funduszy strukturalnych; – porozumienia z jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową
BARIERY PRAWNE	
Długotrwały proces uzgodnień i wydawania	<ul style="list-style-type: none"> – negocjowanie dostarczania mediów (współpraca

warunków technicznych przez gestorów mediów.

samorządem, właścicielem nieruchomości, dostawcami mediów;
– negocjowanie i współpraca w zakresie umów pomiędzy inwestorami a dostawcami mediów

7. Monitoring realizacji celów

Cel szczegółowy	Wskaźnik	Wartość bazowa (średnia w latach 2015-2017 r.)	Wartość docelowa w 2020 r.	Wartość docelowa w 2030 r.
1. Poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce	Liczba inwestycji skutecznie obsłużonych (średnia liczba wydawanych decyzji o wsparciu inwestycji w ostatnich 3 latach)	8	11	15
	Wartość nakładów inwestycyjnych (średnia wartość całkowitych nakł. inwest. w obszarze z ostatnich 3 lat w mln zł)	599	780	1020
2. Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki ¹¹	Inwestycje z priorytetowych branż (wartość nakł. inwest. w branżach SOR x 100/ całkowita wartość nakł. inwest. w obszarze)	72,8%	75%	80%
	Inwestycje z udziałem B+R (wartość nakł. inwest. inwestycji z udziałem B+R x 100/ całkowita wartość nakł. inwest. w obszarze)	39,4%	40%	40%
	Wysoko wykwalifikowane miejsca pracy (liczba nowych wysoko wykwalifikowanych miejsc pracy x 100 / całkowita liczba nowych miejsc pracy w obszarze)	% ¹²		
3. Ukierunkowanie działań na pobudzenie inwestycji MŚP	Polskie inwestycje (wartość nakł. inwest. z większościowym udziałem kapitału polskiego x 100/ całkowita wartość nakł. inwest. w obszarze)	9,3%	12%	14%
	Inwestycje MŚP (liczba wydanych decyzji o wsparciu dla firm MŚP x 100/ całkowita liczba wydanych decyzji o wsparciu)	48%	56%	62%
4. Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym	Inwestycje w powiatach o wysokim bezrobociu (wartość nakł. inwest w powiatach o bezrobociu wyższym niż 160% przec. stopy bezrobocia w kraju lub w miastach średnich x 100/ całkowita wartość nakł. inwest. w obszarze)	21,92%	26%	27%

¹¹ Branże priorytetowe: lotnicza, biotechnologia, farmacja, elektroniczna, maszynowa, chemiczna, meblarska, spożywcza, IT, urządzenia medyczne, branża motoryzacyjna.

¹² Ze względu na brak danych historycznych uruchomienie powyższego miernika nastąpi po roku kiedy strefy będą posiadały dane od inwestorów – dane składane w ramach składania wniosku o decyzję o wsparciu.